

NYHETER FRÅN LÄKEMEDELSKOMMITTÉN

SEPTEMBER-OKTOBER 2024

AVREGISTRERINGAR – (LÄKEMEDEL SOM SLUTAR SÄLJAS)

Lasix Retard (*furosemid*) 30 och 60 mg

- avregistreras och försvinner från svenska marknaden under november/december 2024
- innebär att det inte längre finns furosemid i depåberedning som godkänt läkemedel i Sverige

Orudis 50 mg och Orudis Retard 200 mg (*ketoprofen*)

- avregistreras under hösten 2024
- inga andra godkända läkemedel med ketoprofen i peroral beredning finns
- tänkbara alternativ är andra NSAID/coxiber, t ex Brufen Retard (ibuprofen), naproxen eller etoricoxib

ÅTER TILLGÄNGLIGT

- **Vareniklin** (generika till Champix)
- **Antabus** (*disulfiram*)
- **Oestring** (*estradiol*)
- **Amoxicillin**
- **Estradot (ej 25 ug)** (*estradiol*)

NYTT LÄKEMEDEL - VEOZA (FEZOLINETANT)

Indikation

- Måttliga till svåra vasomotoriska symtom (VMS) förknippade med menopaus

Beredningsform & styrka

- 45 mg, 1 tablett per dag

Verkningsmekanism

- Första icke hormonella behandlingsalternativet, en neurokinin3- receptorantagonist. Denna receptor är inblandad i reglering av kroppstemperatur.

Kända biverkningar

- Diarré 3,2 %, insomni 3,0 %, förhöjt ALAT 2,1%

Subvention

- Subventioneras endast där menopausal hormonbehandling är kontraindicerad eller där menopausal hormonbehandling avbrutits av medicinska skäl

NYTT LÄKEMEDEL - VEOZA (FEZOLINETANT)

Effekt

- Förefaller vara något mindre uttalad än vid behandling med östrogen. Kvinnor med 45 mg Veoza har 2,5 VMS-episoder/dygn färre än placebo (utgångsläge ca 11 episoder/dygn i genomsnitt).
- Veoza rekommenderas inte till kvinnor som genomgår en onkologisk behandling. Populationen har exkluderats från studierna (SKYLIGHT 1 & 2).

Utbildning från medicinska kommittén

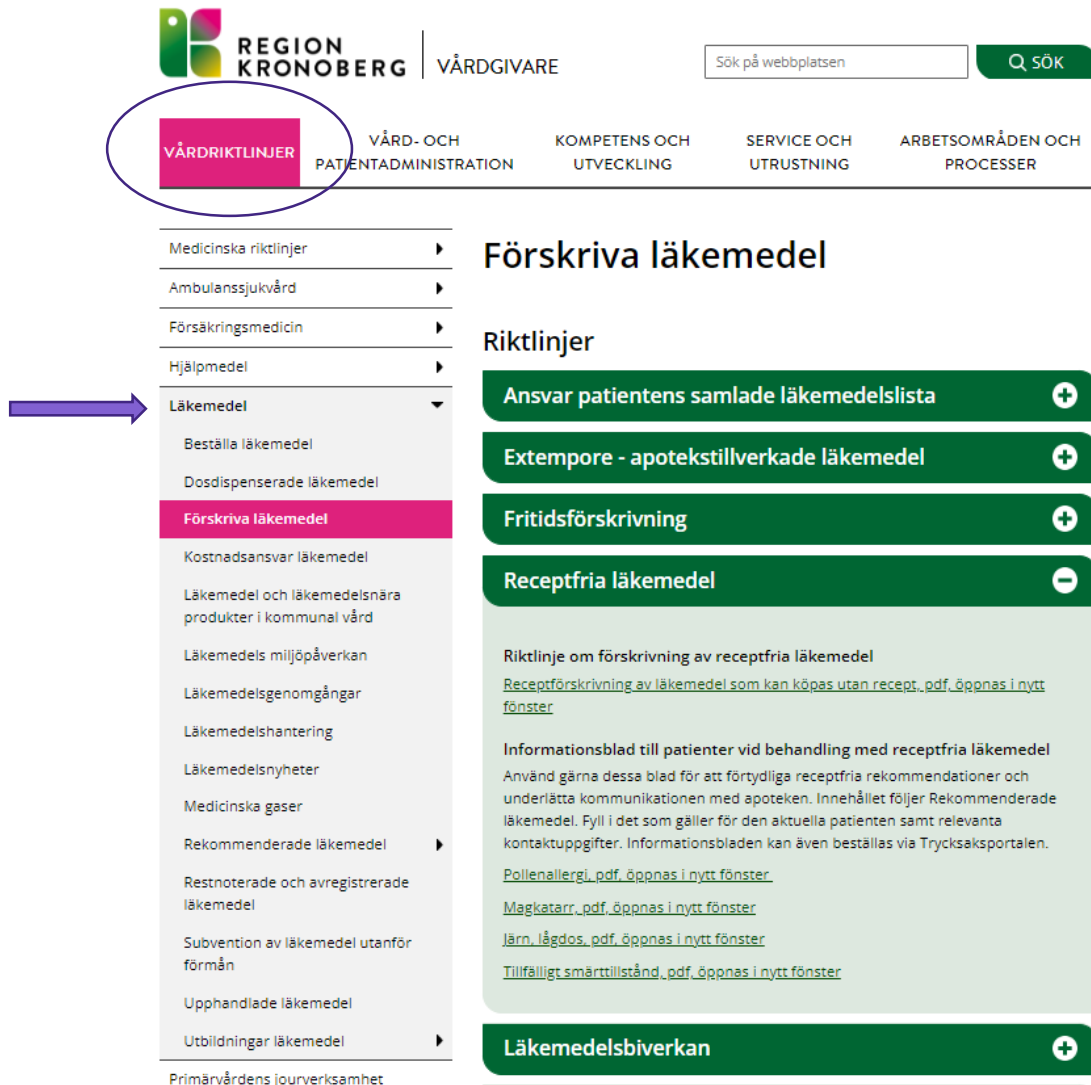
- 6 november, Klimakterievård och endometrios

MERKOSTNADSERSÄTTNING FÖR OBESITASBEHANDLING?

- Parallellt regelverk hos Försäkringskassan, merkostnader till följd av funktionsnedsättning. Omfattande läkarutlåtande krävs.
- De flesta som sökt under våren har fått avslag
- Läkare ej skyldig utfärda dessa utlåtanden på patients begäran. Behovet avgör, och den läkare som bedömt att indikation för Saxenda/Wegovy föreligger, bedömer också om det är meningsfullt att ansöka om merkostnadsersättning.
 - Funktionsnedsättning skall föreligga
 - Andra behandlingar i Socialstyrelsens rekommendationer bör ha prövats eller inte funnits lämpliga (icke farmakologisk, orlistat, kirurgi)

UPPDATERAD RIKTLINJE - RECEPTFRIA LÄKEMEDEL

REGION KRONOBERG | VÅRDGIVARE

Sök på webbplatsen

VÅRDIRIKTLINJER | VÅRD- OCH PATIENTADMINISTRATION | KOMPETENS OCH UTVECKLING | SERVICE OCH UTRUSTNING | ARBETSOMRÅDEN OCH PROCESSER

- Medicinska riktlinjer
- Ambulanssjukvård
- Försäkringsmedicin
- Hjälpmedel
- Läkemedel**
 - Beställa läkemedel
 - Dosdispenserade läkemedel
 - Förskriva läkemedel**
 - Kostnadsansvar läkemedel
 - Läkemedel och läkemedelsnära produkter i kommunal vård
 - Läkemedels miljöpåverkan
 - Läkemedelsgenomgångar
 - Läkemedelshantering
 - Läkemedelsnyheter
 - Medicinska gaser
 - Rekommenderade läkemedel
 - Restnoterade och avregistrerade läkemedel
 - Subvention av läkemedel utanför förmån
 - Upphandlade läkemedel
 - Utbildningar läkemedel

Förskriva läkemedel

Riktlinjer

- Ansvar patientens samlade läkemedelslista
- Extempore - apotekstillverkade läkemedel
- Fritidsförskrivning
- Receptfria läkemedel

Riktlinje om förskrivning av receptfria läkemedel

[Receptförskrivning av läkemedel som kan köpas utan recept, pdf, öppnas i nytt fönster](#)

Informationsblad till patienter vid behandling med receptfria läkemedel

Använd gärna dessa blad för att förtydliga receptfria rekommendationer och underlätta kommunikationen med apoteken. Innehållet följer Rekommenderade läkemedel. Fyll i det som gäller för den aktuella patienten samt relevanta kontaktuppgifter. Informationsbladen kan även beställas via Trycksaksportalen.

[Pollenallergi, pdf, öppnas i nytt fönster](#)

[Magkatarr, pdf, öppnas i nytt fönster](#)

[Järn, lågdos, pdf, öppnas i nytt fönster](#)

[Tillfälligt smärttillstånd, pdf, öppnas i nytt fönster](#)

Läkemedelsbiverkan

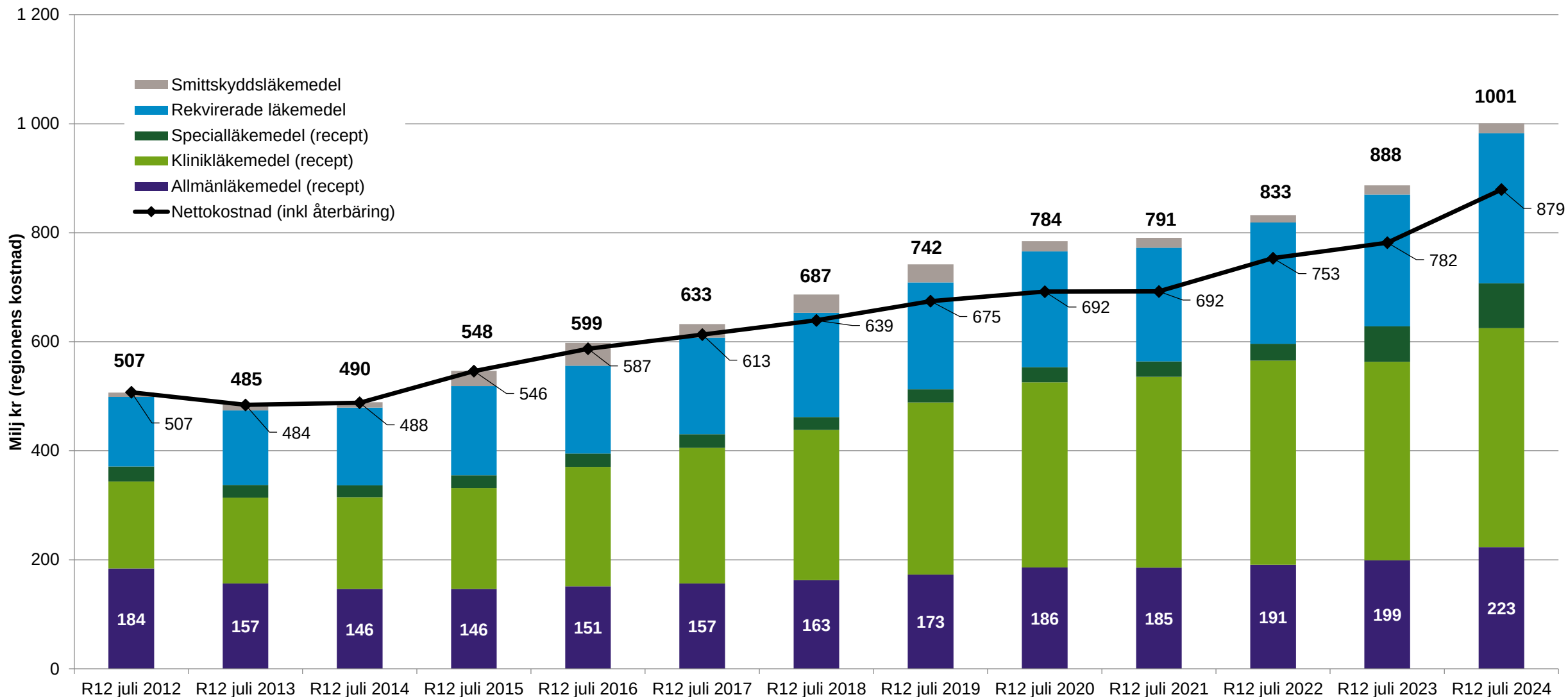
Primärvårdens jourverksamhet

- Sjukdomstillstånd av egenvårdskaraktär som förväntas gå över inom **3 månader** med receptfri medicinering bör hänvisas till egenvård
- Gäller även vid tillstånd av torr hud/ torra ögon/torra slemhinnor, som inte har sjukdom som orsak
- Torrhet som beror på naturligt åldrande anses inte vara sjukdom

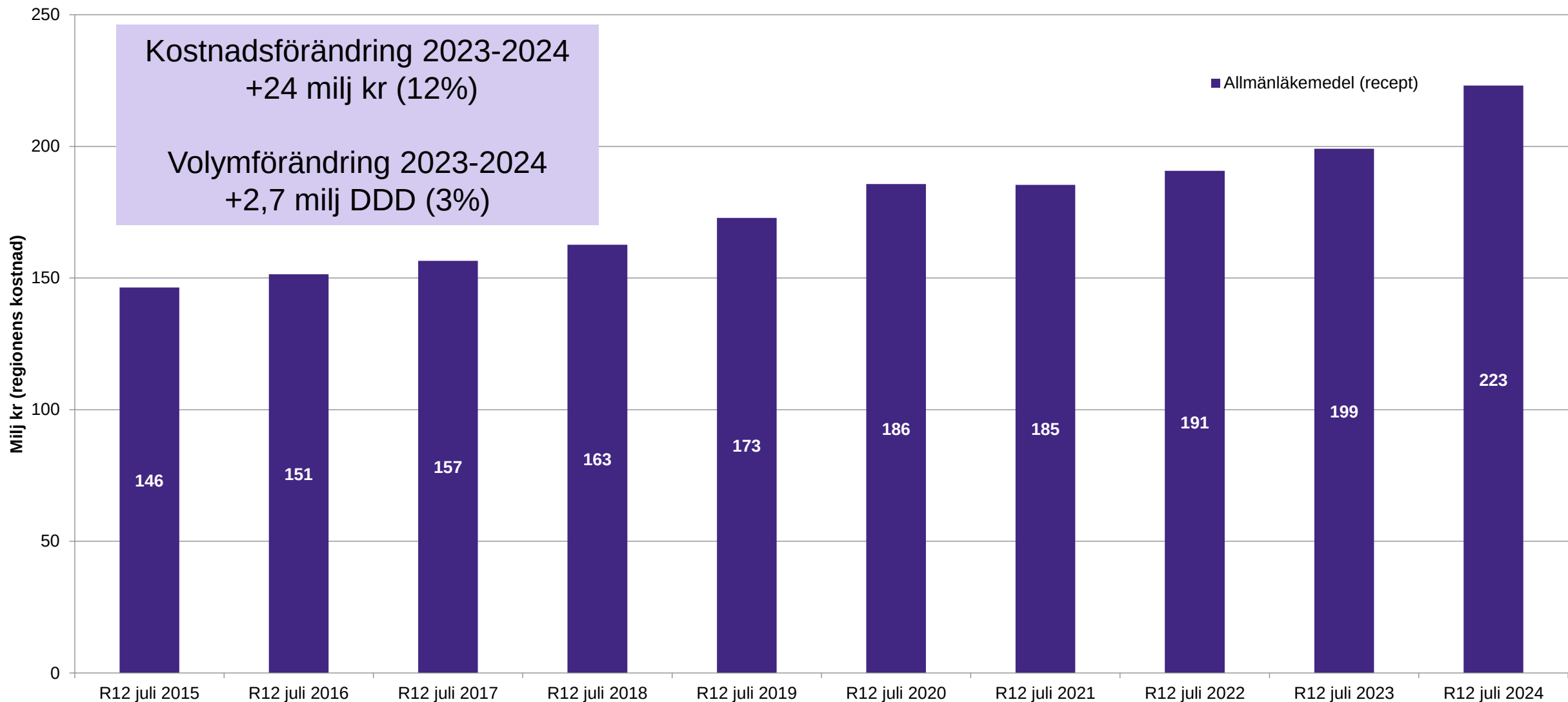
LÄKEMEDELSANVÄNDNING I KRONOBERG OCH PÅ VÅRDCENTRALEN

Kostnadsutveckling läkemedel (ej förbrukningsartiklar) Kronoberg 2012-2024

Kostnadsutveckling allmänläkemedel (ej förbrukningsartiklar) Kronoberg 2012-2024

VARFÖR ÖKAR KOSTNADERNA NU?

1. Ökad användning av relativt sett dyrare läkemedel – fler patienter, fler doser – framförallt ”diabetesläkemedel”
2. Ökade priser för många vanliga ”billiga” generiska läkemedel – t ex blodtryckssänkande, protonpumpshämmare, antidepressiva, smärtstillande mm
 - Stora kostnadsökningar, men liten/ingen volymförändring
 - Små prishöjningar får tydliga konsekvenser på kostnaden för ”högvolymsläkemedel”
 - TLV höjde takprisnivåerna under 2023 (maj och sep) med ca 30-35% för utbytbara läkemedel i ”periodens vara-systemet”
 - Hög inflation, lågt värde på svenska kronan, höjd handelsmarginal för apoteken (mars 2024) - har också bidragit till högre prisnivåer

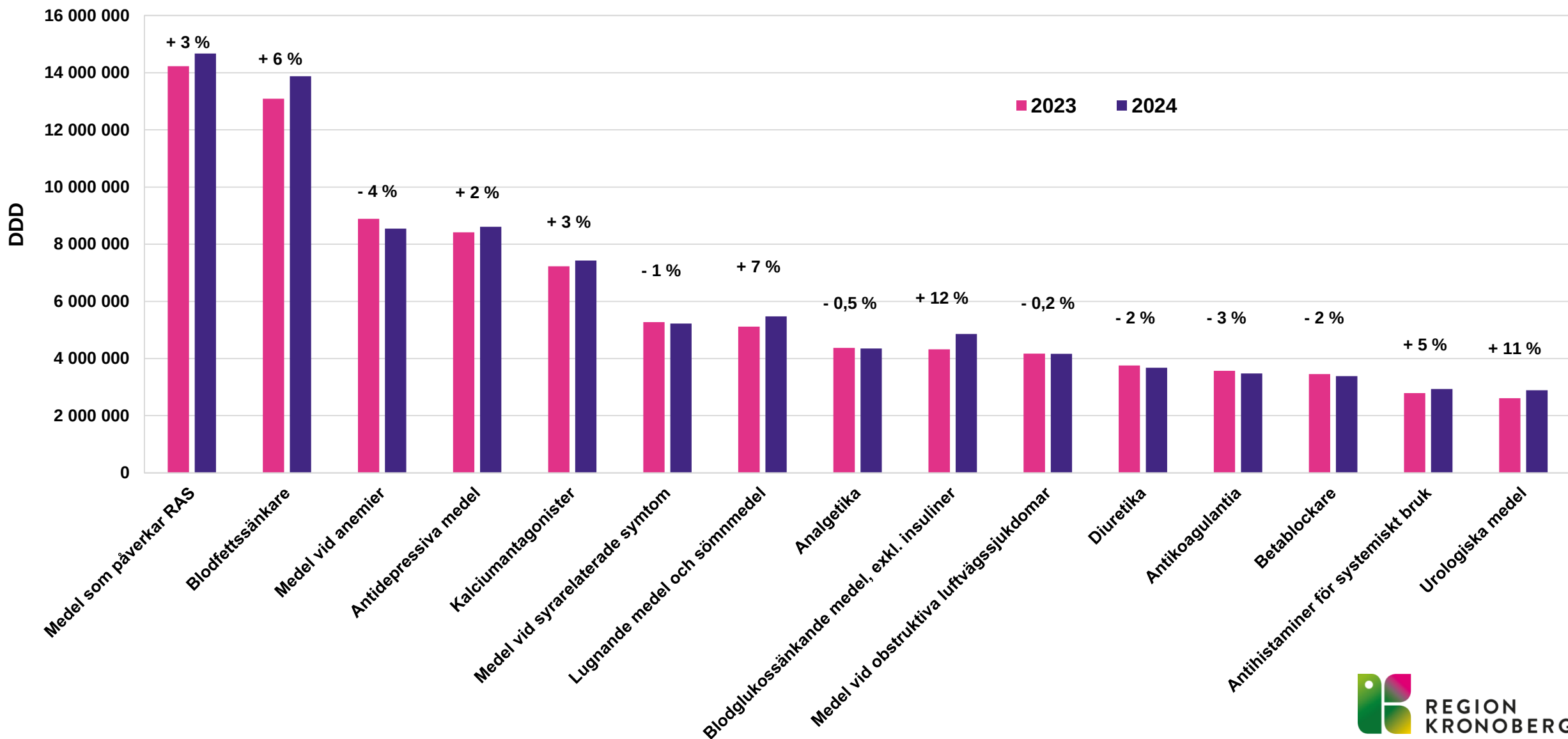
15-i-topp allmänläkemedel, förmånsbelopp (kr), augusti 2023-juli 2024 jmf föregående år

Alla vårdcentraler

15-i-topp allmänläkemedel, antal dygnsdoser, augusti 2023-juli 2024 jmf föregående år

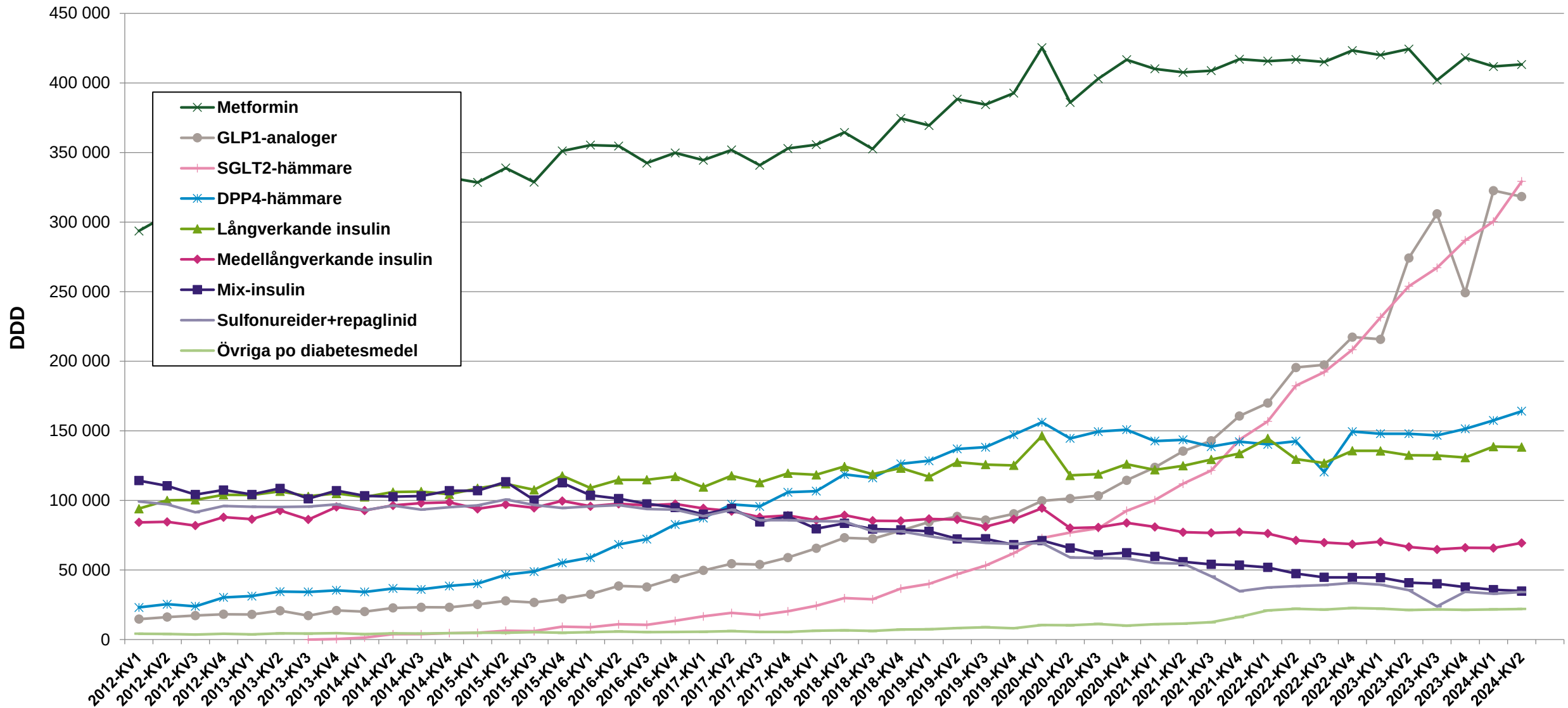
Alla vårdcentraler

DIABETESLÄKEMEDEL

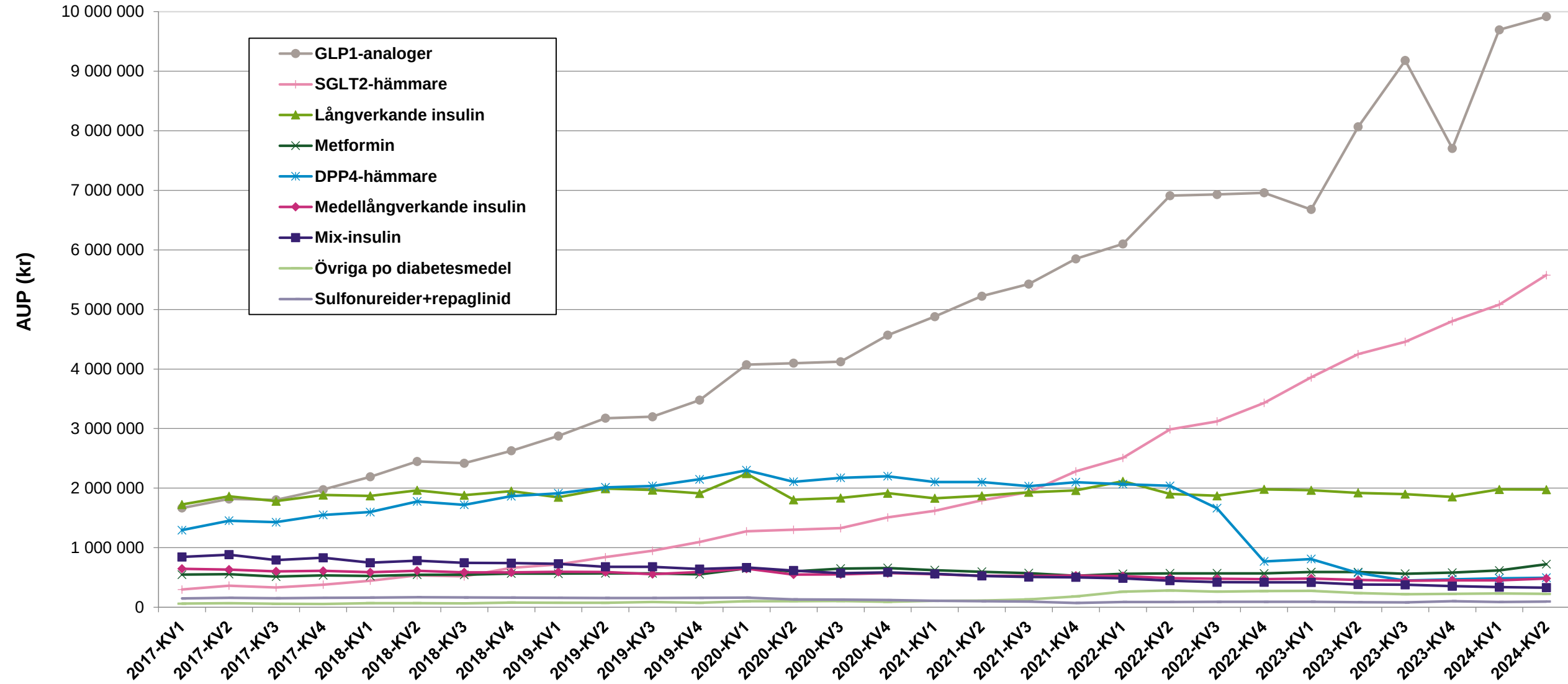
Diabetesmedel - antal dygnsdoser (DDD) per kvartal

Till kronobergare på recept

Diabetesmedel - kronor per kvartal

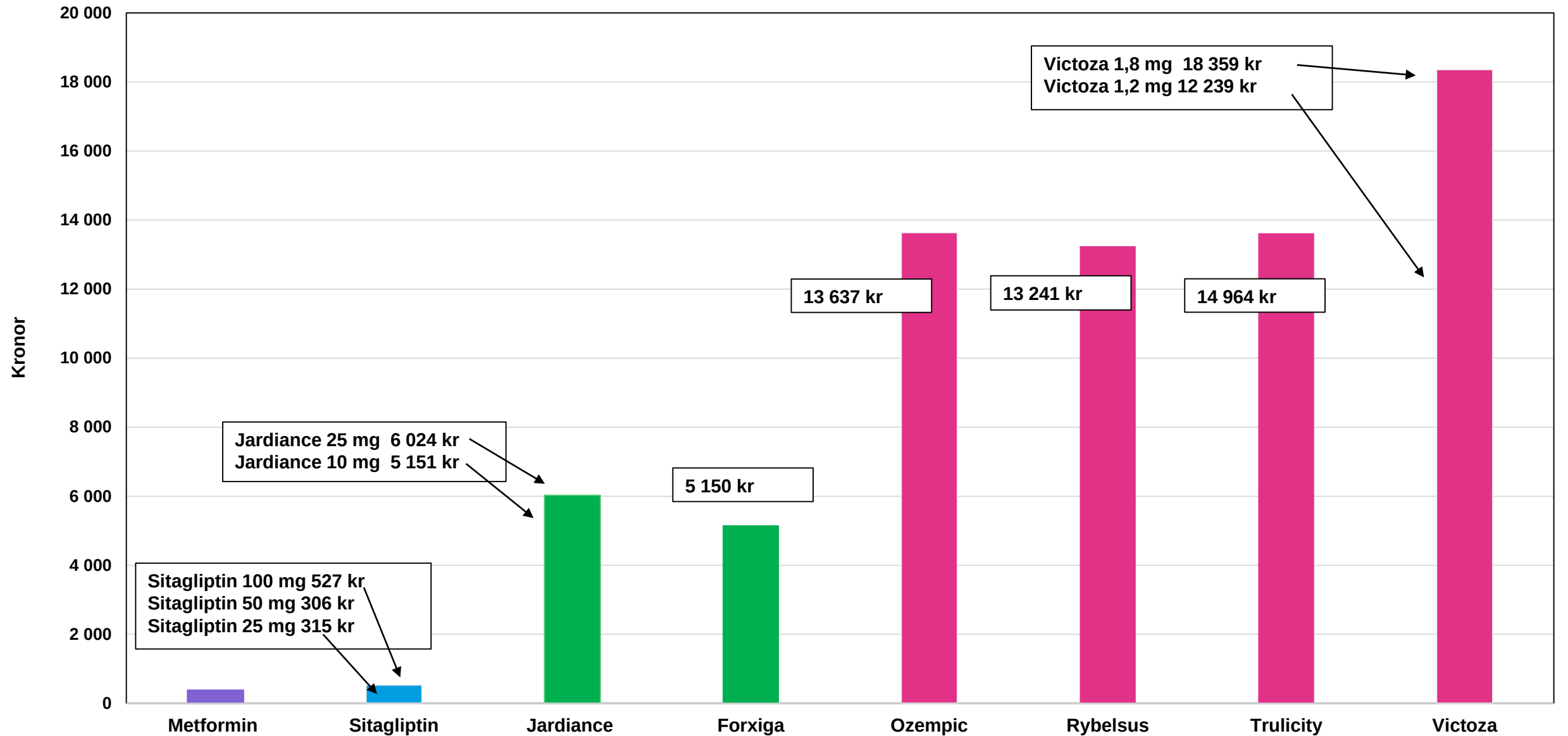
Till kronobergare på recept

TYP 2-DIABETES - ALGORITM

Fetma (BMI >30 kg/m ²)	Manifest kardio- vaskulär sjukdom	Hjärtsvikt	Nedsatt njurfunkt. (eGFR <30 ml/min)	Mest sjuka äldre	Patienter utan samsjuklighet
Rökstopp och levnadsvanor					
1. Metformin*	1. Metformin*	1. Metformin*			1. Metformin*
2. GLP-1-RA** Ozempic (semaglutid) Victoza (liraglutid) • Viktsänkande++ • Låg hypoglykemisk • Gastrointestinala bieffekter	2. SGLT-2-hämmare Forxiga (dapagliflozin) Jardiance (empagliflozin) • Viktsänkande+ • Låg hypoglykemisk • Risk för urogenital infektion, ketoacidosis	2. SGLT-2-hämmare Forxiga (dapagliflozin) Jardiance (empagliflozin) • Viktsänkande+ • Låg hypoglykemisk • Risk för urogenital infektion, ketoacidosis	1. DPP4-hämmare** Sitagliptin 25 mg • Viktneutralt • Låg hypoglykemisk 2. GLP-1-RA** Ozempic (semaglutid) Victoza (liraglutid) • Viktsänkande++ • Låg hypoglykemisk 3. Repaglinid • Iakttag försiktighet, starta med låg dos (0,5 mg) till måltiderna (1-3 ggr/dag) • Risk för hypoglykemi och viktuppgång. 4. Insulin (se nedan) • Risk för hypoglykemi och viktuppgång.	1. DPP4-hämmare** Sitagliptin 25-50 mg • Viktneutralt • Låg hypoglykemisk 2. Insulin (se nedan) • Risk för hypoglykemi och viktuppgång.	2. DPP4-hämmare** Sitagliptin 25-50 mg • Behov måttlig effekt, viktneutralitet, ej hypoglykemi 3. SGLT-2-hämmare Forxiga (dapagliflozin) Jardiance (empagliflozin) • Viktsänkande+ • Låg hypoglykemisk • Risk för urogenital infektion, ketoacidosis 4. GLP-1-RA** Ozempic (semaglutid) Victoza (liraglutid) • Viktsänkande++ • Låg hypoglykemisk • Gastrointestinala bieffekter 5. Insulin (se nedan) • Behov upptitreringsbar effekt • Risk för hypoglykemi och viktuppgång.
* Vid eGFR 30-44 ml/min: maxdos 1000 mg/dygn. Vid eGFR 45-59 ml/min: maxdos 2000 mg/dygn. Vid eGFR >60 ml/min: maxdos 3000 mg/dygn. ** Både GLP-1-RA och DPP-4-hämmare är inkretinläkemedel och ska ej kombineras. Reducerad dos vid nedsatt njurfunktion. *** Alla snabbverkande insulin är likvärdiga och av kostnadsskal väljs det billigaste alternativet vid nyinsättning och receptförnyelse. OBS! SGLT2-hämmare kan användas i njurskyddande syfte vid njursvikt, oberoende av HbA1c-nivå			Insulin		
			Långverkande	Abasaglar (insulin glargin)	
			Basinsulin	Humulin NPH (insulin protamin)	
			Snabbverkande	Insulin aspart Sanofi*** (biosimilar till NovoRapid) Insulin lispro Sanofi*** (biosimilar till Humalog)	

Diabetes typ 2 - prisjämförelse, kostnad för ett års behandling

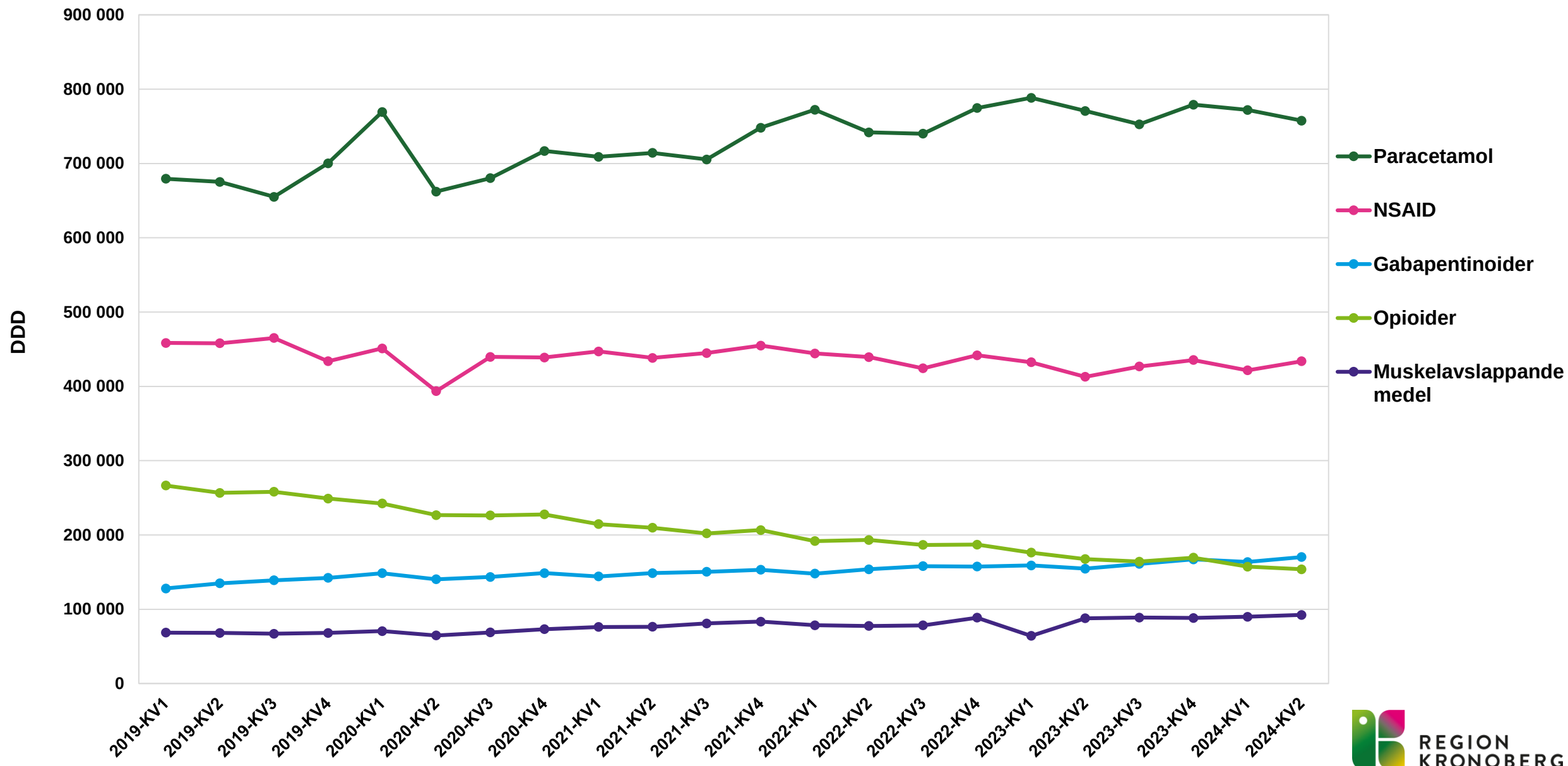
Priser: September 2024

BUDSKAP

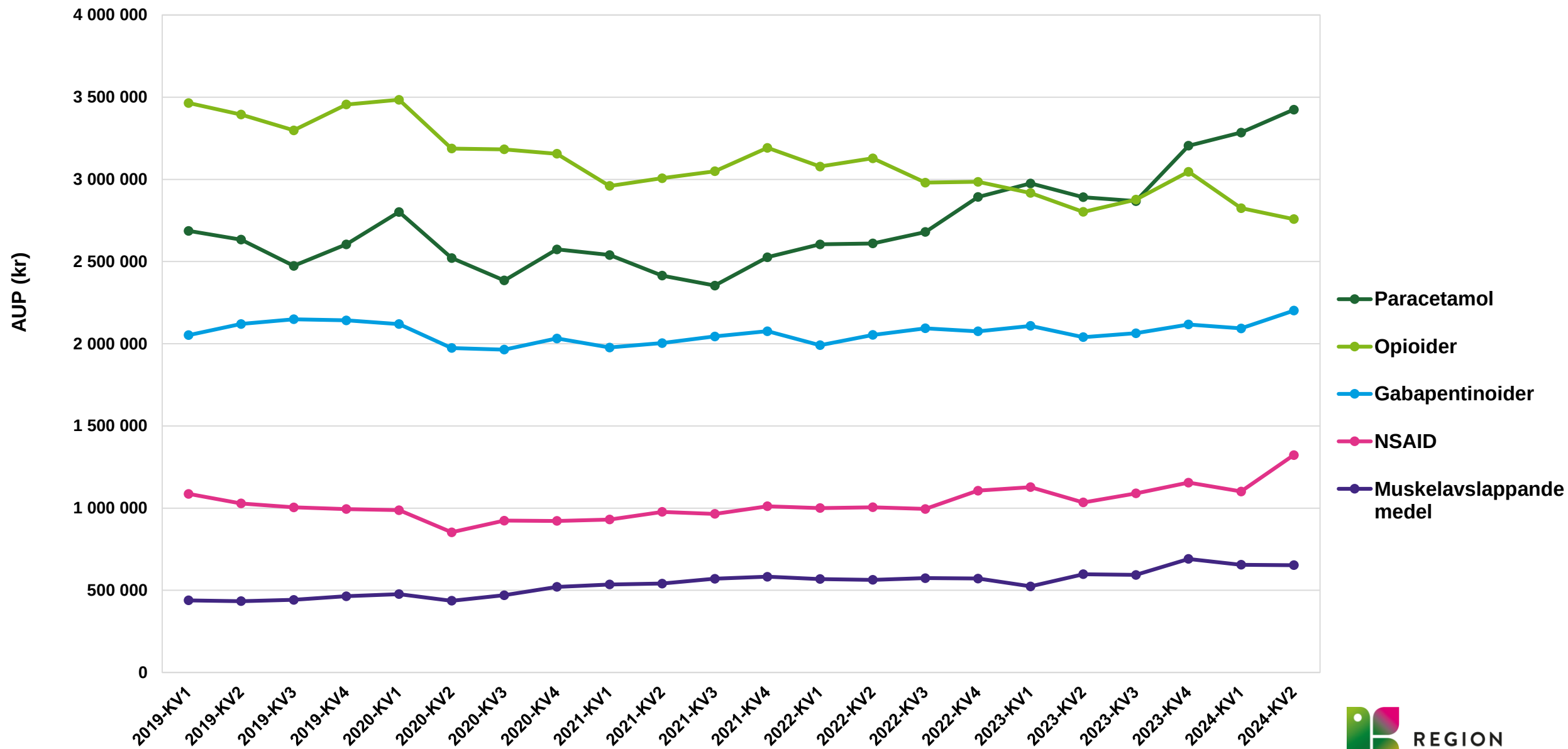
- Utvärdera effekt och biverkningar
- Överväg SGLT2-hämmare före GLP1-analoger
- Försiktighet med SGLT2-hämmare och GLP1-analoger hos de mest sjuka och sköra äldre

ANALGETIKA

Analgetika över tid, dygnsdoser Till kronobergare, recept och rekvisition

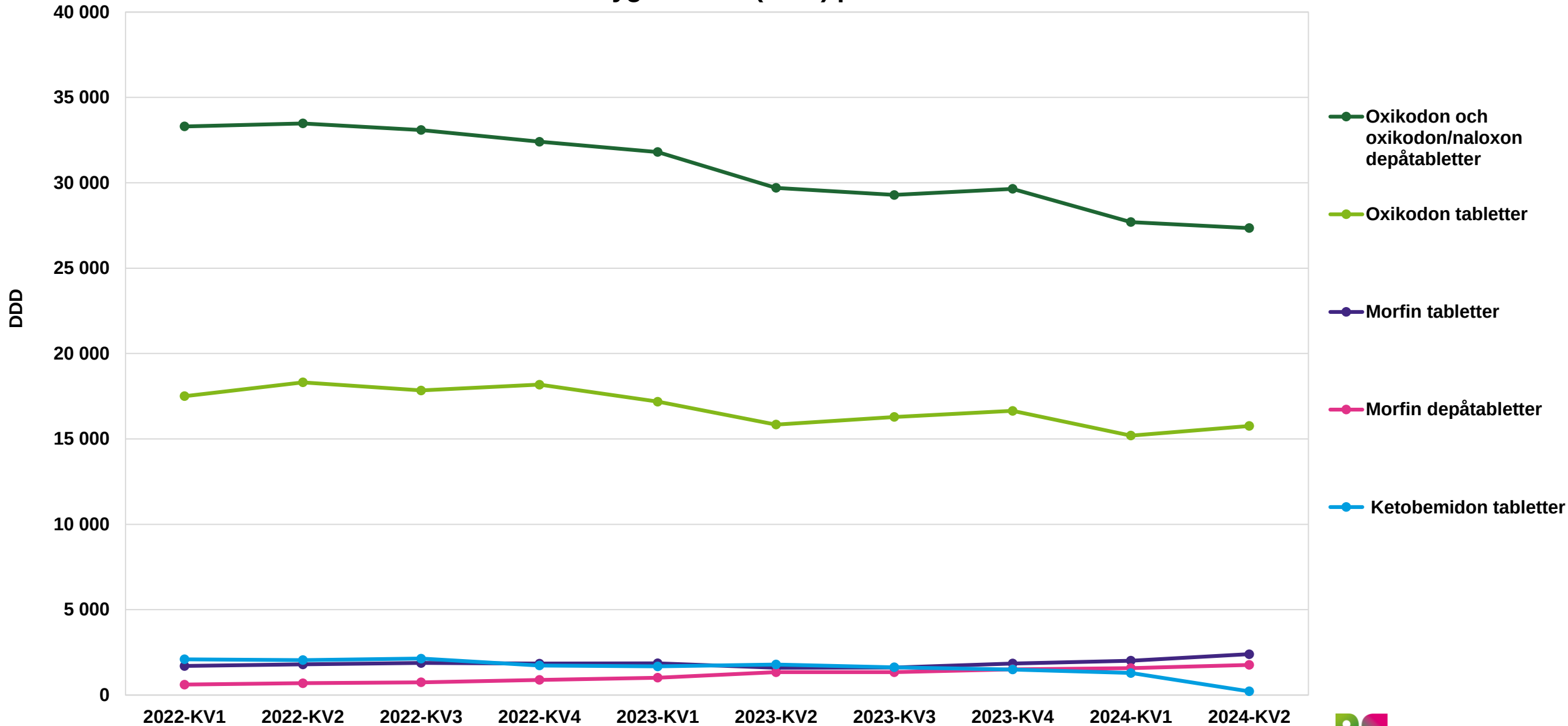

Analgetika över tid, kostnad Till kronobergare, recept och rekvisition

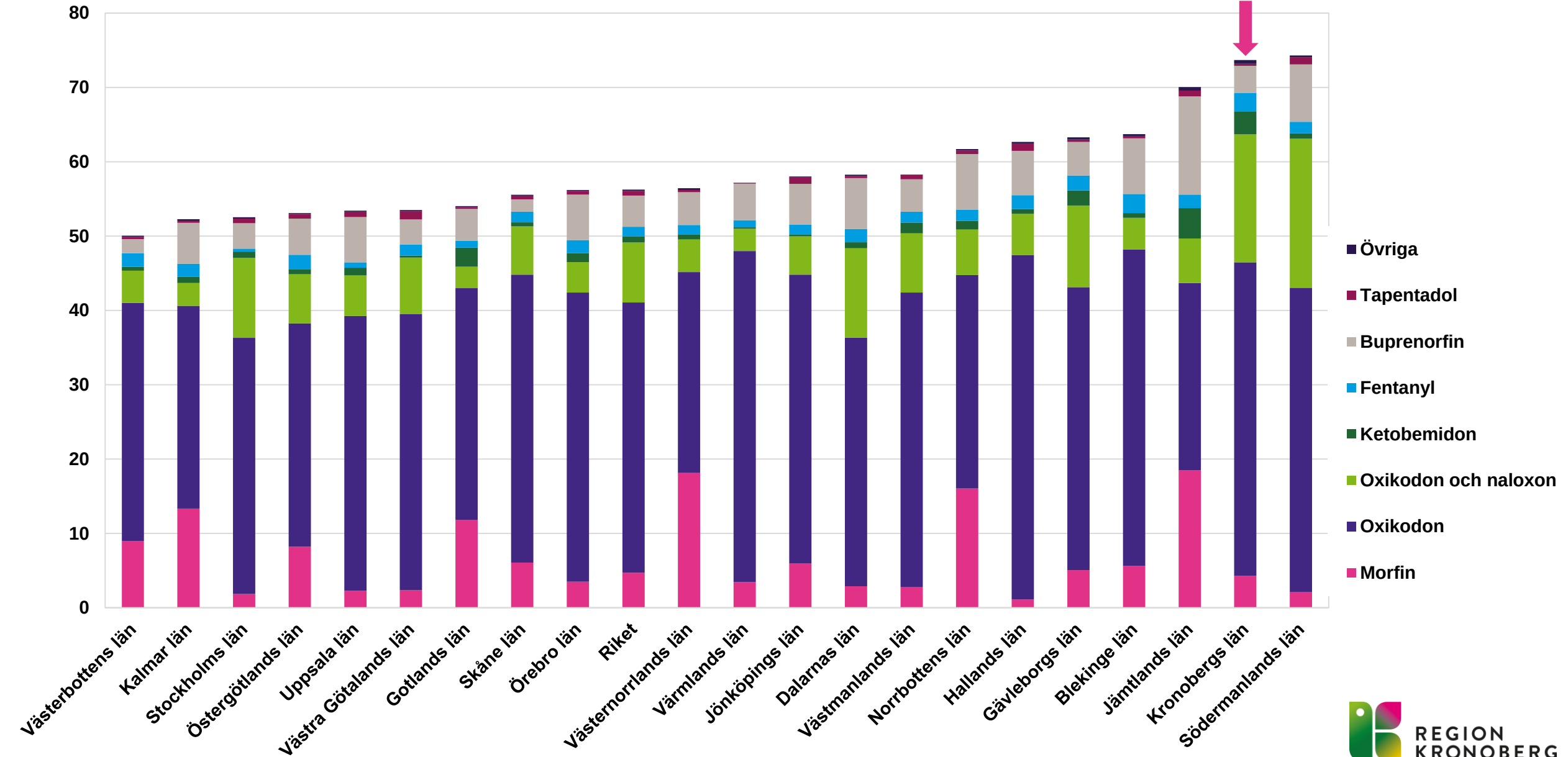
Utvalda opioider förskrivna på recept till kronobergare

Dygnsdoser (DDD) per kvartal

Fördelning "starka opioider"

Antal patienter/1 000 invånare (hämtat ut minst ett recept 2023)

Kostnad per tablett – opioider

Periodens vara, minsta förpackningsstorlek

Opioid	Pris per tablett
Kortverkande opioid	
morfin 10 mg	3,94 kr
oxikodon 5 mg	5,78 kr
Långverkande opioid	
Dolcontin 10 mg	2,61 kr
oxikodon depot 5 mg	7,08 kr
oxikodon/naloxon 5/2,5 mg	12,29 kr

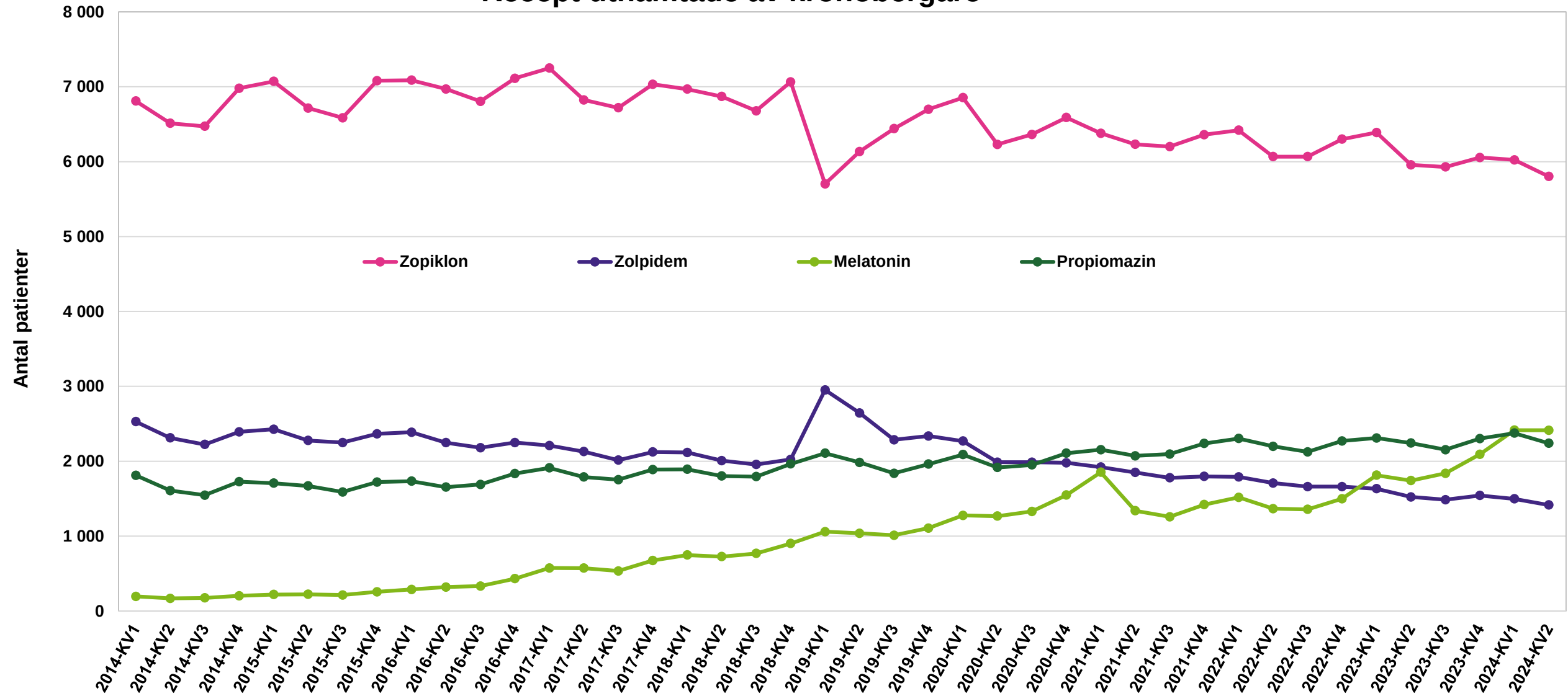
BUDSKAP

- Riskbedömning innan förskrivning
- Utvärdera effekt och biverkningar
- Opioider i korta kurer vid akut smärta - 3-5 dygn
- Kortverkande opioid i första hand
- Morfin är förstahandsval bland opioider

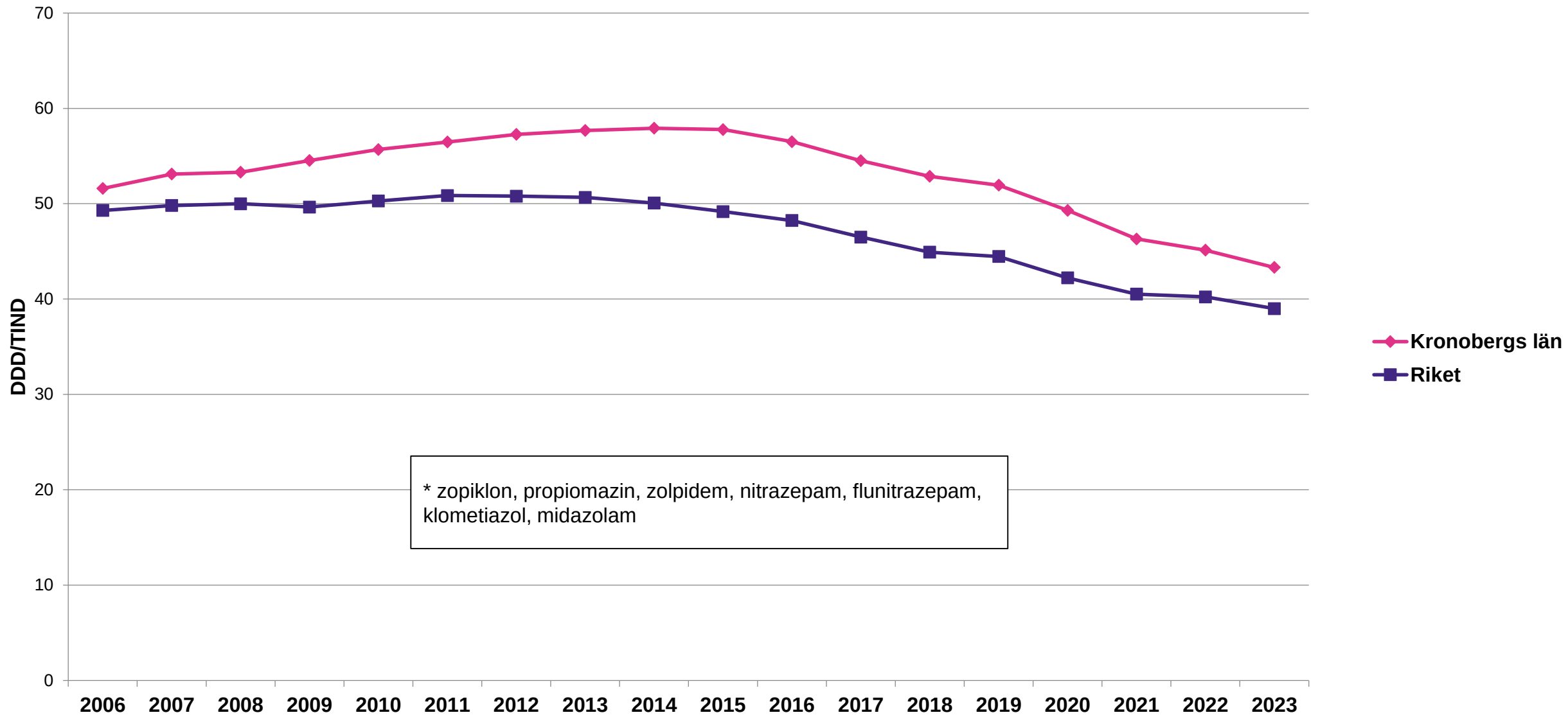
SÖMNMEDEL

Antal patienter som hämtat ut utvalda sömnmedel över tid

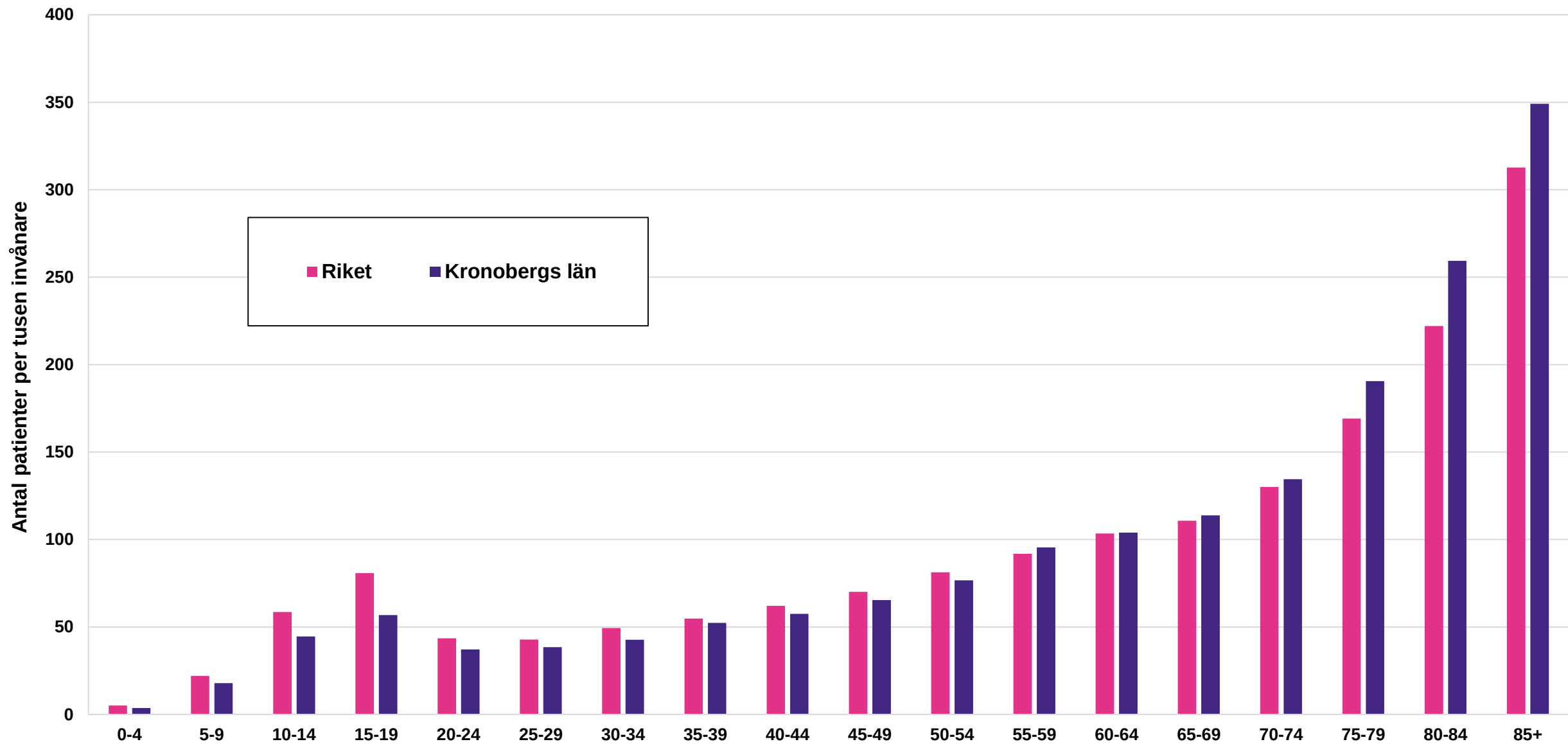
Recept uthämtade av kronobergare

Sömnmedel exkl melatonin (N05C)* Dygnsdoser per 1000 invånare och dag 2006-2023

Sömnmedel (N05C) antal patienter/1000 invånare år 2023

BUDSKAP

- Kartläggning av orsaker, sömndagbok
- Egenbehandling ("Sov gott")
 - Sömnrestriktioner, stimuluskontroll och ljusbehandling har bäst dokumentation
- Kognitiv beteendeterapi, KBT (inbegriper ovanstående):
 - Förstahandsval och effektivt vid kronisk insomni
 - Ihållande effekt
 - I Kronoberg finns internetbaserad KBT ("Sovhjälpen")

BUDSKAP

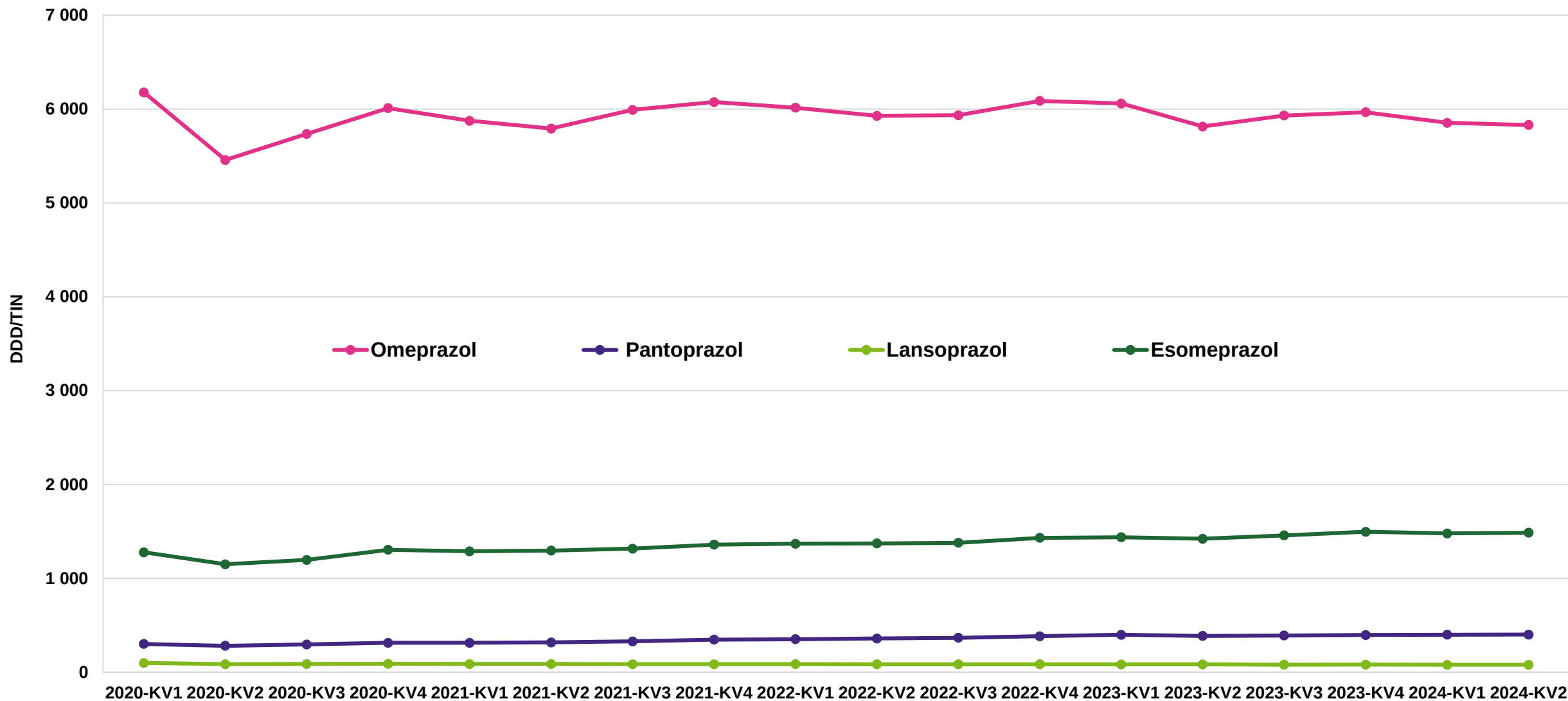
- Läkemedel:
 - Riskbedömning innan behandling
 - Andrahandsval och endast indicerat som korttidsbehandling
 - Påverkat sömnmönster, t ex reducerad REM-sömn
 - Långvarig behandling ger inte förbättrad sömnkvalitet jämfört med placebo

PROTONPUMPSHÄMMARE

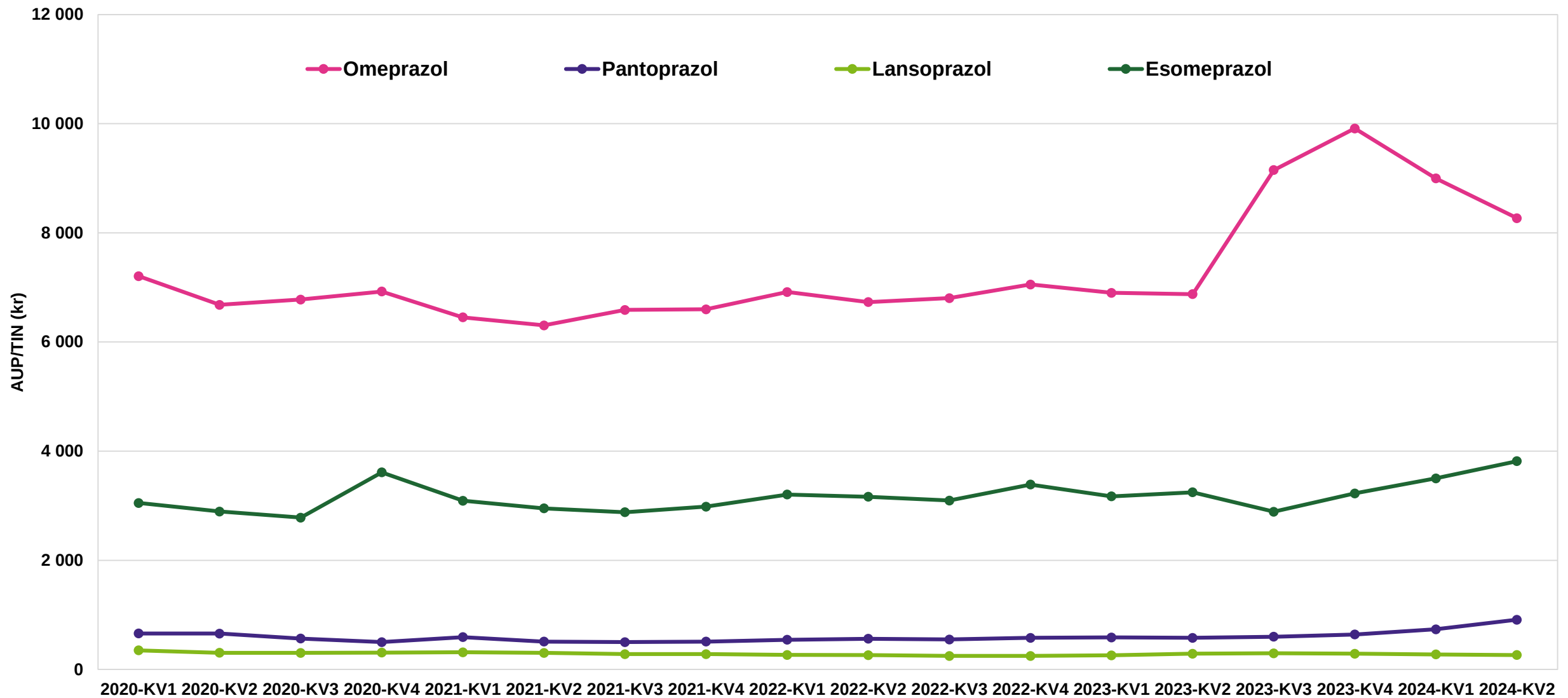
Protonpumpshämmare över tid, dygnsdoser per tusen invånare

Recept, rekvisition och egenvård, kronobergare

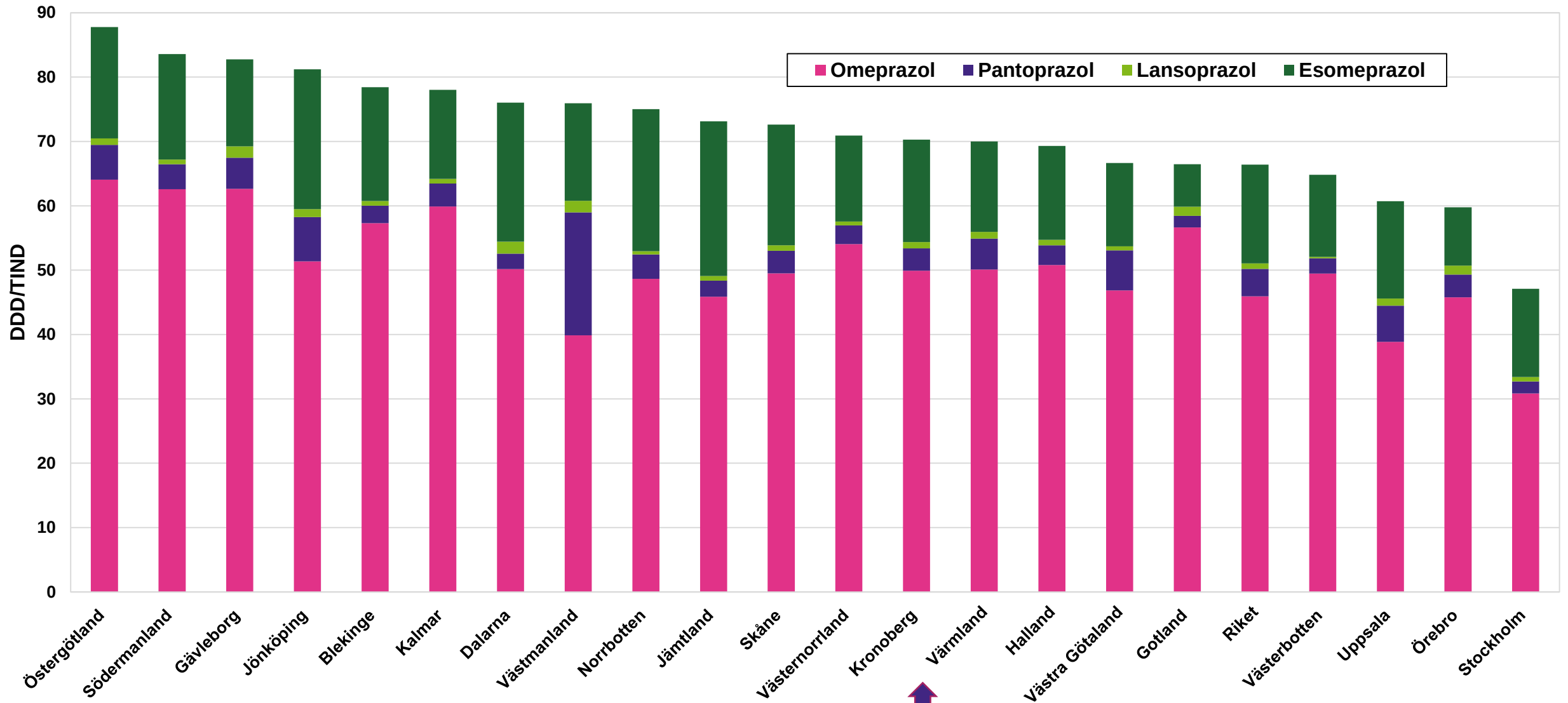
Protonpumpshämmare över tid, AUP per tusen invånare

Recept, rekvisition och egenvård, kronobergare

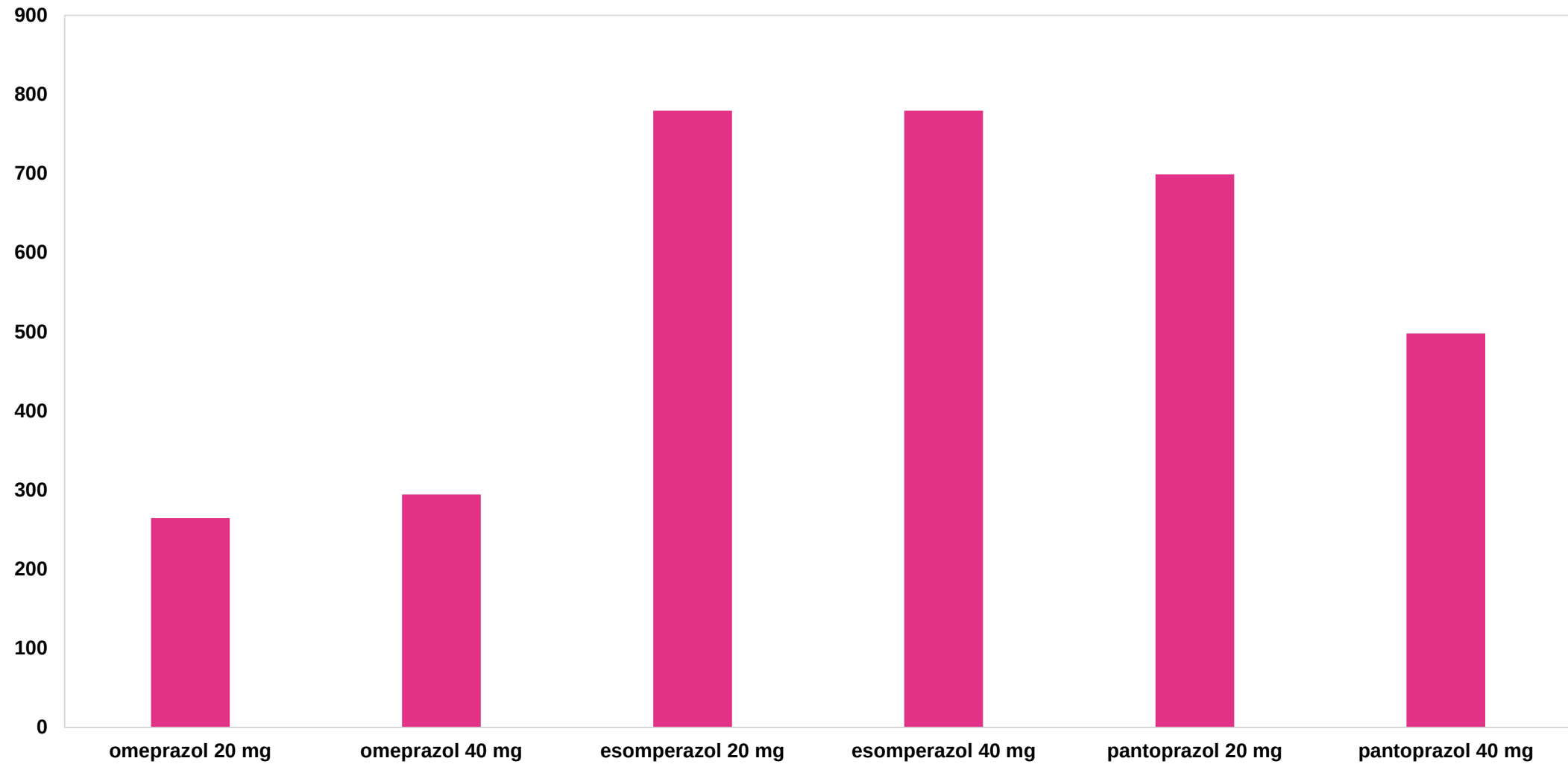

Protonpumpshämmare, försäljning på recept 2023

Dygnsdoser per 1000 patienter och dag

Kostnad årsförbrukning – protonpumpshämmare

Priser: September 2024

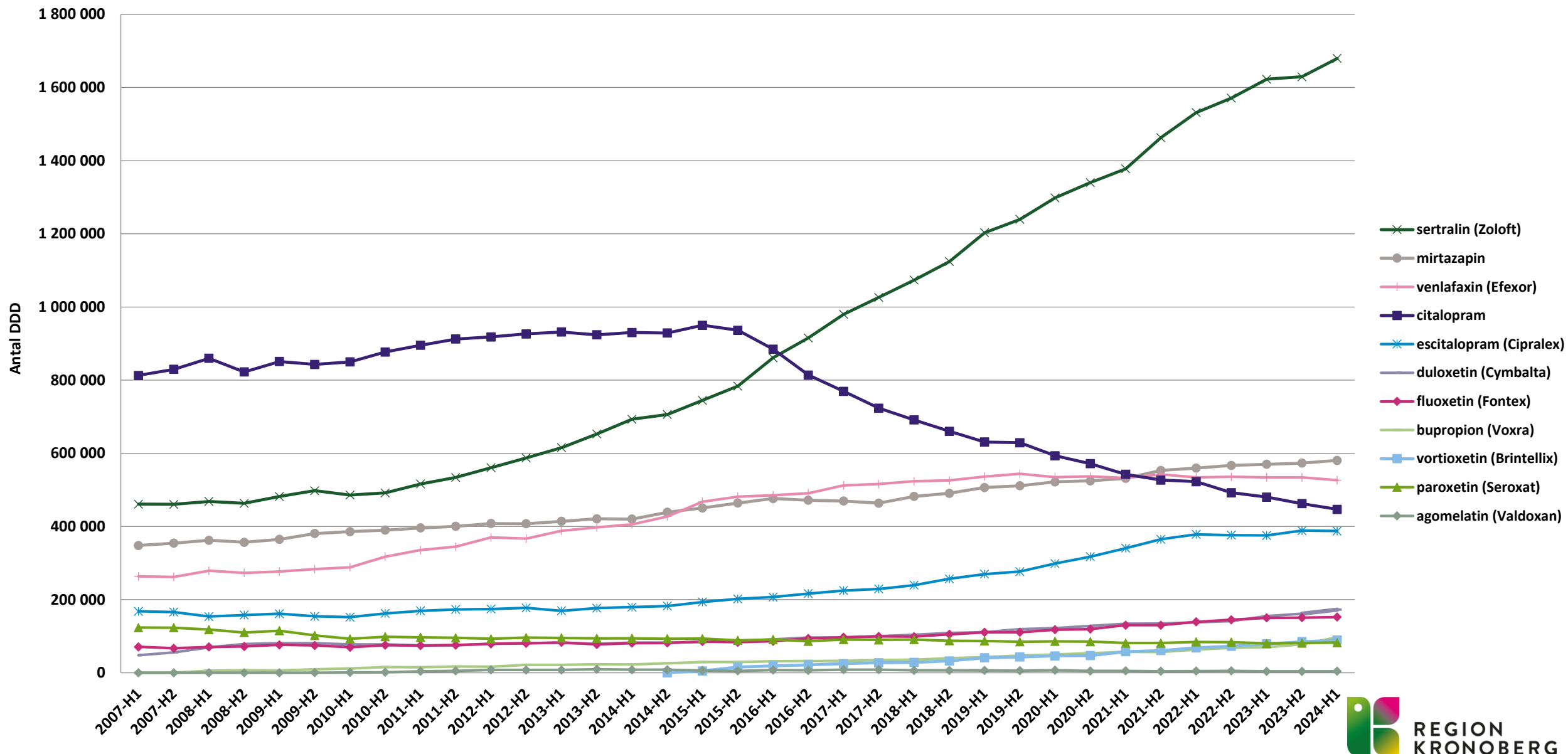
BUDSKAP

- Finns indikation fortfarande?
- Utvärdera effekt och biverkningar
- Ej vid funktionell dyspepsi
- Välj omeprazol i första hand
- I normalfallet ej långvarig behandling med PPI efter eradikering

ANTIDEPRESSIVA MEDEL

Urval av antidepressiva medel (N06A)

Antal DDD per halvår, receptförsäljning till kronobergare

BUDSKAP

- Finns indikation fortfarande?
- Utvärdera effekt och biverkningar
- KBT som förstahandsbehandling vid lätta till måttliga tillstånd
- Förstahandsval- motivera patienten till ökad fysisk aktivitet.
Fråga om tobaksbruk, alkoholvanor, matvanor och erbjud stöd till förändring vid behov.

PATIENTBROSCHYRER

- Skriv ut, eller beställ via Trycksaksportalen

TACK!

